№ 119 Ѕшїй 1 Мартїе 1831

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО Ѧ АДМИНИСТРАТИВЪ ЛИТЕРАЛЪ

НОВИТАЛЕ ДИНАФАРЪ

ФРАНЦІА

Мониторюл дин 4 февр. кȣпринде ȣрмътоареле: Планȣри ꙟрѫȣтъците ꙟ фаворȣл фамилїей кълкътоаре де леџе, пре каре Франціа аȣ ꙟн стръинато дин синȣл ей, аȣ трас асȣпръш пȣблика оцѫръре. Авитъторїй сaȣ пȣс ла ꙟнкисоаре, ши дѣкъ леџиле ши институціиле ноастре сaȣ дефъймат, леџиле ши институціиле ноастре вор къпъта сатисфакціе: Кȣ тоате ачесте, ꙟтъртаре де ери аȣ нъскȣт ници неорѫндȣеле, де каре нȣвор ꙟтѫрзїе асъ къи оаменїй, пре карїй ѡ недрѣптъ мѫнїей аȣ фост орбит.

Астъзй кътръ амѣзъ, ѡ чѣтъ дȣпъ че аȣ кълкат Бисерика Сф: Жермен Лозероа, деподȣинд ꙟпалатȣл Лȣвр тоате лȣкрȣриле преціоасъ ачестей Бисеричй, аȣ кълкат ши Бисерика ꙟнълцърей кȣ скопос а сфъръма флориле кринȣлȣй че съ афлъ пре кȣлмѣ ачестей Бисеричй.

Дар гвардїа націоналъ аȣ сосит ла време, ши аȣ пȣтȣт ꙟпръщїа чѣта ачїа.

Ла амѣзъ ѡ алтъ чѣтъ аȣ тъбъръѫт асȣпра Архїепископїей, ши пътрȣнзинд ꙟ ачел палат аȣ сфъръмат тоате лȣкрȣриле мобиле, Вивлїотика ши ꙟфрȣмсецаре а партаментелор, ши лѣȣ арȣнкат ꙟн рїȣл Сена, дȣпъ каре аȣ ꙟчепȣт а стрика акоперимѫнтȣл, хорнȣриле шчл.

Астъ сѣръ Парисȣл есте линищит, ши съ креде, къ асемине ва ръмѫне ши мѫне.

Гвардїа націоналъ ꙟтрȣнитъ тоатъ зїоа ши претȣтиндене ȣнде линищѣ ера аменинцатъ, сaȣ арътат не обоситъ ꙟн але ей опинтирй. Ꙗ ей ростире ши статорникȣл аер, аȣ въдит ꙟн кѫт ера пътрȣнсъ де але ей ꙟдаторирй. Ѩ се ȣмпле де мѫнїе гѫндинд нȣмай ла сȣмеціа апȣкърей; ꙟсъ щїе кȣм къ сѫт леџй, къ гȣвернȣл привегѣзъ але лор пȣнерй ꙟлȣкраре; ши къ дин десфрѫнаре ȣрџїей попорȣлȣй, пȣрȣрѣ се наще неорѫндȣяла, че есте сингȣра недеждѣ дȣшманилор де ашезъмѫнтȣриле ноастре ши а Франціей.

Кѫцва тинерй ꙟпинщй де патимй не астѫмпърате, висазъ префачерй, ши лисе паре къ вор пȣте асе фолоси де ꙟтъртаре лъкȣиторилор. ал кърора характир нȣ прецȣеск ꙟдестȣл. Де дорит есте, ка мѫнтȣитоареле сфътȣирй съй поатъ фери де рипа пеирей; де ар пȣте ïй ꙟцелеџе

кѫтъ ꙟцелепчȣне ши адевърат кȣраж ꙟсȣфлецѣзъ пе гвардїа нацїоналъ; ши оаре кȣм лисаȣ пърȣт де а пȣте ꙟшела пре ачещїй минȣнацї репрезентанцї де а ноастръ маре четате! Партида Карлистъ (а фостȣлȣй краю Карол ал 10-ле) че ȣнелтеще ачесте неорѫндȣеле, ши ацѫцеторїй че ар вои асе фолоси де о лецȣитъ ȣрџїе, о вор гъсїо пȣрȣрѣ крединчоасе ꙟ даторииле сале. ꙟтемеиндȣне пе ачѣстъ гвардїе нацїоналъ, институцїиле ноастре ничй о датъ нȣвор пȣте асъ примеждȣи.

ꙟн ȣрма ачестор тȣлбȣрърй саȣ пȣс ла ꙟкисоаре Баронȣл Витрол, Виконтеле Кони, Парохȣл де Сен Жермен ши алцїй, чи аȣ асе џюдека. Асемине саȣ дат о поронкъ асȣпра Архїепископȣлȣй де Парис, кареле саȣ пȣс ла ꙟкисоаре.

Саȣ афлат кȣ ꙟкрединцаре, къ ꙟн 4 февр: ȣн нȣмер де тинери аȣ хотърѫт а бѫнтȣи пе лъкȣиторїй Парисȣлȣй ши ай адȣна ꙟгръдина де Лȣксенбȣрг, спре а черка се прокламезе ꙟФранцїа о репȣбликъ!

(Де ꙟсемнат есте, къ: стема Францїей де кѫнд домнѣзъ фамилїа Бȣрбонилор, аȣ фост трей флорй де крин албе, каре ꙟн епоха революцїей саȣ скимбат ꙟ кȣкош, адекъ ꙟлимба латинъ Галȣс, че ꙟсемнѣзъ францȣз, иар ꙟн епоха лȣи Наполеон ера Вȣлтȣрȣл кȣ ȣн кап, каре ꙟвекиме аȣ фост стема ꙟмпърѫцїей де Рома). ꙟн ꙟмпрецȣръриле де акȣма францезїй нȣ май ꙟгъдȣеск стема чѣ веке сфъръмѫндȣо претȣтиндене ȣнде о гъсеск, Дечй ши акȣм дȣпъ ȣн лȣкрȣ де 2 чѣсȣрй саȣ коборѫт о маре крȣче, ꙟмподобитъ кȣ марка Кринȣлȣй че ера ꙟнълцатъ пе бисерика Сен-Жермен. Дрептачеа краюл аȣ дат ꙟн 4 февр: ȣрмътоаре поронкъ:

Лȣи Филип Краюл францȣжилор. Де акȣма ꙟнаинте стема статȣлȣй ва ꙟфъцоша о карте дескисъ кȣ ачесте кȣвинте: Харта (шеземѫнтȣл) анȣлȣй 1830 престе каре ва фи о коронъ ꙟкисъ, кȣ скиптрȣ ши кȣ мѫна дрептъцей, авѫнд динапоӕ скȣтȣлȣй стѣгȣрй триколоре, кȣ скрисȣл ꙟмпрецїȣр: Лȣи Филип Краю ал францȣжилор.

Месажерȣл де Шамбръ, кѫнд дескрїерѣ ачестор ꙟтѫмплърй, зиче: къ ꙟкїерѣ зилей де пе ȣрмъ а Карнавалȣлȣй аȣ фост ꙟн Парис де тот екстраординаръ. Воїоасе персоане маскате кȣ џокȣрй ши мȣзикъ се преȣмбла ꙟ пїаце пȣбличе, кѫнд ꙟн алте пърцї але орашȣлȣй ȣрма кȣмплите ꙟтѫмплърй. Палатȣл Митрополитȣлȣй, кърȣеа се ꙟмпȣтъ къ ар фи орѫндȣит сербарѣ ꙟБесерика Сен-Жермен ꙟтрȣ поменирѣ ȣчисȣлȣй фїȣ ал депȣсȣлȣй краю Карол, де тот саȣ прѫдат ши саȣ сȣрпат, пѫн ши копачїй гръдиней сале саȣ десръдъчинат, асемене саȣ коборѫт де пела тоате бесеричиле крȣчиле че ера кȣ кринȣрй ꙟмподобите.

ꙟн 5 февр. ла амѣзъзи депȣтацїй конгресȣлȣй нацїонал а Белгїей аȣ мерс ла Палерояал; дой адїотанцї ай краюлȣй иаȣ прїимит ꙟкапȣл скърилор де сȣс дȣкѫндȣй ꙟн сала чѣ дин тѫю, ȣнде саȣ ꙟтимпинат де министрȣл интересȣрилор динафаръ ши саȣ ꙟтродȣс ꙟсала тронȣлȣй, прїиминдȣсе де М. С. краюл, шъзинд пе трон, ꙟконџȣрат де стрълȣчита са фамилїе ши де министрїй сей. Аиче Д. Сȣрле де Шокїес, президентȣл конгресȣлȣй нацїонал ал Белгїей, аȣ рости ȣрмътоареле. „Сире! ка ȣн лецюит орган ал попорȣлȣй Белгїан, конгресȣл сȣверен ꙟн сесїа са дин 21 Ианȣар аȣ алес ши аȣ прокламат де краю ал Белгїей пе К. са ꙟнълциме Лȣи Карол Филип де Орлеане ши дȣкȣл де Немȣр, ал дойлѣ фїю ал М. воастре, ꙟдаториндȣне ай ꙟмбїе корона ꙟмперсоана М. воастре, епитропȣлȣй ши Краюлȣй съȣ. Депȣтацїа ꙟкеинд вороаба аȣ зис: ной пȣнем деч ꙟмѫниле воастре Сире, декретȣл офицїал де алецерѣ кръещей сале ꙟнълцимй дȣкȣлȣй де Немȣр, ши о копїе де пе актȣл конститȣцїей ꙟкїете де конгрес. Президентȣл конгресȣлȣй аȣ четит дȣпъ ачѣста актȣл кȣ ȣрмътоарѣ кȣприндере: „ꙟнȣмеле нацїей Белгїене, конгресȣл нацїонал декретȣеще: Артикȣл 1-ю: Кръеска са ꙟнълциме Лȣи Карол Филип де Орлеан, дȣкȣл де Немȣр се ва ꙟпроклама де Краю ал Белгїей, сȣб кондицїе съ џȣре конститȣцїей а о пъзи аша, прекȣм се ва декретȣи де кон-

гресꙋлꙋй націонал. Ел нꙋ ва ꙟтра ꙟн лꙋкраре стъпъниреи, пънъ че ꙟсинꙋл конгресꙋлꙋй нꙋ ва пꙋне формал ꙋрмъторюл џюрмънт „ Сꙋ џюр а пъзи конститꙋціа ши леџиле націій Белгіене, а пъстра неатърнарѣ націоналъ ши деплинъ ꙟтреџимѣ цѣрій." Брꙋксел, ꙟ палатꙋл націонал ла 22 Іанꙋар 1831. Ꙟскъліці: Президентꙋл конгресꙋлꙋй, Сꙋрлет. Секритарюл Виконте Виле, Ліеџі, Брꙋкер, Нотомб. (ръспꙋнсꙋл краюлꙋй ва ꙋрма)

БЕЛГІА

Ꙟн Сесіа конгресꙋлꙋй дин 31 Іанꙋар сау примит ѡ скрисоаре дела депꙋтацій Белгіеній дин Париж, арътътоаре мареле греꙋтъцій че ꙟтъмпинъ дин партѣ краюлꙋй францꙋжилор примирѣ короній Белгичй. Ꙟн асемине ꙟпрꙋџꙋраре сау пропꙋс ꙋн декрет дин партѣ націей анꙋми пе ꙋн генерал гꙋбернатор ал цѣрій, лꙋкрарѣ ꙟпꙋтерничитꙋлꙋй доминиторю, дꙋпъ челе орънд ꙋите прин конститꙋціе, ва ꙟчета ꙟдатъ че алесꙋл де конгрес краю ва прими корона ши ва џюра конститꙋціа. Алтъ сокотинцъ єра а фаче ѡ реџенціе (каймъкъміе) ꙟн ꙋмиле дꙋкъй де Немꙋр пънъ атꙋнче, пънъ кънд ачеста сеꙋ ѡва прими, сеꙋ дин ꙟсꙋшй аса воинцъ ѡва рефꙋза.

Проіектꙋл протестꙋлꙋй, ꙟмфъцошат ꙟконгресꙋл націонал ал Белгіей ꙟн адꙋнарѣ дин 18 Іанꙋаріе, кꙋпринде ꙟперилипсис ꙋрмътоареле:

Конгресꙋл протестꙋеще ꙟпротива а тоатей мърџинирй, фъкꙋте цѣрей Белгіене, ши ꙟпротива а тꙋтꙋрор ꙟдаторирилор че ар вои чинева а фаче пентрꙋ Белгіа, фъръ дарѣ сокотинцей дин партѣ репрезентанцїей націонале. Ел протестꙋеще ꙟн ачѣстъноимъ асꙋпра протоколꙋлꙋй дин 9 Іанꙋар, ши съ разимъ пе декретꙋл сеꙋ дин 6 Ноем. 1830, прин кареле аꙋ прокламат неатърнарѣ Белгіей кꙋ пъзирѣ релацїилор Лꙋксенбꙋргꙋлꙋй кътръ комфедераціа Германъ. Ел нꙋва депꙋне ла орй каре ꙟтъмпларе ꙟфаворꙋл кабинетꙋрилор стреине, лꙋкрарѣ сꙋверенитъцей, че Іаꙋ ꙟкрединцат націа Белгикъ; Єл нꙋсе ва сꙋпꙋне врѣѡ динеоаръ ꙋней хотърърй че ар стрика ꙟтреџимѣ църій Белгіене, ши ар ꙟчета репрезентаціа националъ; Єл ва рекіма пъзирѣ дин партѣ пꙋтерилор стреине пъзирѣ принципіей де неаместекаре (нон-ентервансіон). Ши дѣкъ темеюриле ростите ꙟн ачѣстъ декларациіе арфи рѣꙋ кꙋноскꙋте сеꙋ вътъмате, репрезентанцій попорꙋлꙋй Белгик, кꙋ тоатъ алор віе доринцъ че аꙋ пентрꙋ ацине паче тоталъ, дисфъкꙋцй прин ачѣста де ѡ даторіе сфънтъ, ши биꙁꙋиндꙋсе ꙟн дрептъциле интересꙋрилор ши ꙟн симпатіа попоарълор, вор пърж кътръ лꙋмѣ цивилизатъ асꙋприрѣ, кърїа патріа лор сар фаче жъртвъ." Конгресꙋл аꙋ орънд ꙋит типърирѣ ши ꙟпърцирѣ ачестꙋй протест, че требꙋ ꙟ асе дисбате ꙟн адꙋнарѣ дин 19. Іанꙋаріе

ИТАЛІА

М. са архидꙋкеса Маріа Лꙋиза, дꙋкеса де Парма, ꙟпривирѣ ꙟтъмплърилор ꙋрмате ꙟн аса капиталіе, аꙋ алес де одатъ а єй резиденціе ꙟн орашꙋл Піаченца, афлъторю пе марџинѣ стателор сале ꙟмалꙋл дрепт а рїꙋлꙋй По. М. са аꙋ ши ꙟтрат ла 6 Февр. ꙟн ачел ораш, ꙟтъмпинатъ фїинд де тоатъ нобелеса ши попорꙋл, че аꙋ примитѡ кꙋ ачел май маре Єнтꙋсіасм.

Ла Милано сау аꙋзит, къ ꙟн 31 Іанꙋар аꙋ ꙋрмат тꙋлбꙋрърй ла Рома, ꙋнде ѡ чѣтъ де оамени некꙋноскꙋцй аꙋ атакарисит пе постꙋл ощенеск, кареле апърѫндꙋсъ кꙋ бравꙋръ аꙋ стъмпит черкарѣ револꙋціонаръ.

Дꙋпъ ачѣста, Єминенціа са кардиналꙋл Бернети, секритарюл статꙋлꙋй, аꙋ пꙋбликат ѡ прокламаціе, прин карѣ гꙋвернꙋл ꙟбърбътѣзъ пе крединчошїй Євлавїошй лъкꙋитори ай Ромей, де асъ пъзи деспре черкъриле челе нелеџюите а ꙋнор продиторй, карїй наꙋ алт скопос, че нꙋмай оборжрѣ орънд ꙋелий, ши кълкарѣ џꙋрьмжнтꙋлꙋй де крединцъ кътръ алор сꙋверен ши алор пъринте. Дрепт ачѣа спре ферирѣ пръзей ши диспоіерей, че єсте скопосꙋл револꙋціонарилор, тоц крединчошїй романи, ꙟн старе де апъра-

та арме, аѕзинд ꙋн семн де клопот, де пе четъцꙋѧ Анџерꙋлꙋй, есе ꙟдемне а алерга ꙟтрꙋ апъраре релиӂїей, а патрїей ши а тронꙋлꙋй!

Модена дин 4 фївр. ꙟтре алтеле аꙋ пꙋбликат ши ѡ прокламацїе а гꙋбернꙋлꙋй адресꙋитъ кътръ попорꙋл Моденей ши алте статꙋрй але Италїей ꙟмбитътоаре кътръ ребелїе.

Гꙋбернꙋл провизор де Болонїа аꙋ пꙋбликат, кꙋмкъ четъцꙋѧ Дио кꙋ 40 тꙋнꙋрй, аꙋ ꙟкинат трꙋпелор ей. Сѫ аѕде къ орашꙋл ши четатѣ кꙋ лиманꙋл Анкона, асемине арфи ꙟкинат ꙟн 6 фївр. лъкꙋиторїй де Четео ши Пїеве аꙋ сꙋпꙋс ашиждере гꙋбернꙋлꙋй провизорїꙋ.

Газета Ꙋниверсалъ аратъ къ: Барон Фрімон, ꙟмпърътескꙋл Аѵстрїей генерал, аꙋ примит поронкъ а ꙟтра ꙟдꙋкатꙋл Моденей кꙋ 8 баталїоане ши 2 батерїй спре ажꙋторꙋл Кр: сале ꙟнъл: Дꙋка. ꙟмпърътескꙋл генерал контеле Бентхаим стъ кꙋ 14 баталїоане пе марџинѣ цинꙋтꙋлꙋй Ферера ка ла чѣ ꙟтъю черере а Папей сѫ ꙟтре ꙟ статꙋриле сале спре а ꙟмпила револта. Сѫ аѕде кꙋм къ Болонїа ши Ферара воеск а проклама пе Наполеон ал доиле, їар Анкона арфи воинд асеꙋни кꙋ Крълїа Неаполей. Спре акоперирѣ статꙋрилор Аѵстрїене дин Италїа, генерал контеле Валмоден аре асе ашъза пе марџинѣ Пїемонтꙋлꙋй кꙋ ꙋн корпос де 30 мїй оамений.

ОПАНІА

Газета де Мадрит аратъ: къ ноаптѣ ꙟн 14 Іанꙋар аꙋ десбъркат ребелꙋл Тꙋрїос апроапе де Гибралтар, кѫтева сꙋте де оамений, карїй аꙋ ꙟфрѫнт де кътръ трꙋпеле крѫещй.

Се зиче къ гꙋбернꙋл Францїей ар фи тримис аиче ѡ декларацїе ꙟдемнътоаре кътръ кабинетꙋл Опанїей де а ꙟмпръщїе четеле францꙋжилор десцерацй, че се адꙋнъ ꙟн Испанїа пе ꙋмарџинѣ Францїей. Кабинетꙋл де Парис ар фи декларат, къ ꙟтрарѣ ꙟн Испанїа а вре ꙋнꙋй принцип дин рамꙋл Бꙋрбонилор къзꙋцй, сар сокоти ка ѡ декларацїе де ръзбой дин партѣ кабинетꙋлꙋй де Мадрит. Се зиче къ ꙋн кордон де 60 мїй оамений францꙋжй сѫ адꙋнъ пе марџинѣ Испанїей.

ВІЄНА

М. са де ноꙋ кѫнꙋтата Кръѫсъ а Ꙋнгарїей ши Принцеса мощенитоаре а короней ꙟмпърътещилор статꙋрй де Аѵстрїа, ꙟн 13 фев: аꙋ сосит ꙟдеплинъ сѫнътате ла палатꙋл ꙟмпърътеск Шейбрꙋн. ꙟн 15 фев: ла амѣзи ва аве аса помпоасъ ꙟтраре ꙟн К:К: палат.

Деспре Еквинопцїе че ва фи ла 9 мартїе:

Еквинопцїе се нꙋмеще тимпꙋл анꙋлꙋй, ꙟн кареле зїоа ши ноаптѣ сѫнт де ѡ потривъ; адикъ фїеще каре кѫте 12 чѣсꙋрй, ресъринд ши апꙋинд претꙋтинденѣ соареле ла 6 еѵропїенещй сеꙋ 12 тꙋрчещй. Ачѣста се ꙟнтѫмплъ примъвара ла 9 мартїе ши тоамна ла 9 септемврїе, ꙟтоате челелалте тимпꙋрй, лꙋнџимѣ зилей ши а нопцїй сѫнт не де асемине ши алор осебире креще май симцит кꙋ кѫт сѫнт локꙋриле май апропїете де пол (пꙋнтꙋл пъмѫнтꙋлꙋй де мїазъноапте сеꙋ де мїазъзи), сꙋпт кареле аџꙋнџе зїоа ши ноапте сѫ фїе де 6 лꙋний. Їаръ сꙋпт брѫꙋл пъмѫнтꙋлꙋй де апꙋрꙋре зилиле ши нопциле сѫнт де ѡ потривъ, ръмѫинд аиче ла амѣзъ трꙋпꙋриле фъръ ꙋмбръ. Ачѣстъ осебире ꙋрмѣзъ ши пе челелалтъ џꙋмътате а пъмѫнтꙋлꙋй, нꙋмай къ аколо креск зилиле кѫнд ла ной скад ꙟначист период се тѫмплъ ши вѫнтꙋриле фортꙋноасе де примъвръ.

ОБСЕРВАЦИИ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Обсервацїей		Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерꙋлꙋй
1	мартїе	диминѣцъ	— 3	28 - 8	ꙟнкис

Ла 2 мартїе ръсаре соареле ла 9 м. Амѣзъзи вине ла 6 ч. 18 м